

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie Antică și Arheologie
1.4 Domeniul de studii	Istorie / Studii Culturale
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Arheologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Muzeologie generală						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Silvia Mustață						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector univ.dr. Silvia Mustață						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					0
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități:					xx
3.7 Total ore studiu individual		19			
3.8 Total ore pe semestru		75			
3.9 Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Înscrierea disciplinei în contractul de studii
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none">

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs cu minimum 50 de locuri, cu posibilitatea de a proiecta imagini
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de seminar cu minimum 20 de locuri, cu posibilitatea de a proiecta imagini

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C5. Proiectarea de cercetări de teren și promovarea patrimoniului cultural cu respectarea eticii profesionale. Aplicarea unor modele adecvate de cercetare și promovare a patrimoniului cultural -Descrierea conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor utilizate în cercetarea etnologică -Elaborarea de ipoteze pentru explicarea și interpretarea fenomenelor culturale cu care se confruntă comunitățile sociale -Identificarea metodelor, tehnicilor, procedeelelor și instrumentelor de cercetare, adecvate scopului cercetării diferitelor fenomene sociale și culturale pentru culegerea datelor empirice -Utilizarea unor criterii standard de evaluare a cercetărilor de teren
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea trăsăturilor specifice și a funcțiilor muzeului în societatea contemporană, a principiilor legale care le fundamentează și a metodelor de lucru.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul urmărește introducerea studenților în specificul și rigorile muncii de muzeu. Se dorește informarea lor asupra domeniului și asupra fiecărei etape din efortul de adunare, evidență, manipulare, studiere și valorificare a bunurilor culturale. Nu mai puțin, se pune accentul pe familiarizarea lor cu problematica depistării, evidenței, prezervării și punerii în valoare a siturilor și monumentelor arheologice. Se acordă atenție și aspectelor administrative ori economice ale domeniului, precum și legislației în vigoare. • Cursanții dobândesc o orientare generală asupra sistemului de muzee și a activității acestora, în toată complexitatea ei. Se dorește familiarizarea lor cu regulile, legile și rigorile care guvernează ocrotirea și valorificarea patrimoniului muzeal, la noi și chiar în Europa contemporană.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Muzeul ca instituție (introducere; specificul și rolul social al muzeului; palierele muncii de muzeu; percepția muzeologiei în societate și cultură).	Prelegere	
2. Categoriile contemporane de muzee și colecții (noțiuni de bază; muzee de stat, comunitare și private; feluri de muzee, criterii de organizare; colecția de muzeu; fenomenul colecționării; comerțul cu bunuri muzeale).	Prelegere, discuție	
3. Edificiul muzeal, necesități și realități (edificii	Prelegere, problematizare	

proprii și improprii; necesități specifice – , depozitare, expunere, acces, protecție; pericole și probleme; exemple).		
4. Evidența bunurilor culturale (categorii de bunuri muzeale; principii de inventariere; categorii de instrumente de evidență; patrimoniul din afara muzeelor; controlul și evidența mișcării artefactelor; aportul informaticii).	Prelegere, discuție	
5. Depozitul, laboratorul și secțiile speciale; paza și supravegherea (categorii de depozite; exigențele depozitării; alte compartimente ale muzeului; măsuri elementare de conservare și restaurare operativă; paza instituției; evoluții actuale).	Prelegere, discuție	
6. Expoziția muzeală (categorii de expoziții; gestiune și aspecte tehnice; principii de etalare; finalitatea expoziției).	Prelegere, dialog cu exemple	
7. Desfășurarea unei vizite în muzeu, cu parcurgerea și recunoașterea tuturor secțiilor și activităților.	Exercițiu practic	
8. Statutul juridic al bunurilor culturale (problema în trecut; legislația comunistă și urmările ei; regimul actual în țară și tendințele europene; statutul activităților muzeale; delincvența culturală și patrimonială, probleme actuale și propuneri de soluții)..	Prelegere, dezbateri	
9. Valorificarea culturală: publicații, ghidaje, sesiuni și activități cu publicul, turismul cultural; muzeul în comunitatea contemporană.	Prelegere	
10. Curs practic: mostră de ghidaj în expoziția de bază a unui muzeu.	Ghidaj și comentarii	
11. Aspecte economice ale muncii muzeale (personal și salarizare; administrarea; venituri și cheltuieli; surse alternative de venit; inserția în societate și marketingul cultural specific).	Prelegere, discuții	
12. Muzeografia monumentelor și siturilor (depistare, delimitare și protejare legală, evidență, valorificare, întreținere).	Prelegere	
13. Curs practic: vizită la situri și monumente din apropiere, cu explicarea istoriei și statutului fiecăruia, și cu propuneri de valorificare culturală superioară.	Exercițiu practic	
14. Tendințe actuale în muzeologie, direcții de dezvoltare în lume și în țară.	Prelegere, problematizare	
Bibliografie: <ol style="list-style-type: none"> 1. A. T. Bennett, The Birth of the Museum, London, 2000. 2. P. Boylan, V. Woolard, Manuel du formateur. Comment gérer un musée, manuel pratique (variantea ENG. How to run a museum. The trainer's manual), Paris, 2006. 3. V. M. Cojocaru, N. Barabaș, Pedagogie muzeală, București, 1999. 4. A. Desvallés, Fr. Mairesse (ed.), Concepts-clés de muséologie, Paris, 2010. 5. R. Florescu, Bazele muzeologiei, București, 1998. 6. I. Godea, Muzeotehnică, Oradea, 2007. 7. Eva Mârza, Muzeologie generală, Alba Iulia, 2004. 8. C. Nicolescu, Muzeologie generală, București, 1979. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații

1. Muzeul în societatea contemporană (locul, rolul și justificarea instituției muzeale în societatea contemporană; evoluția muzeelor: tipuri de programe dezvoltate prin muzee, muzee virtuale).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
2. Colecțiile muzeale (constituire; achiziția pieselor; etica achizițiilor; fenomenul „piețelor negre”).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
3. Elemente de structură a clădirii muzeului (principii de expunere; condiții de depozitare; elemente de securitate a pieselor și persoanelor).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
4. Evidența muzeală (structura și evoluția registrelor de inventar; inventarierea; evaluarea și clasarea pieselor).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
5. Depozitul și laboratorul (rolul depozitului muzeal; principii de conservare și restaurare).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
6. Expoziții speciale (expoziții tematice; expoziții dedicate unor grupuri țintă specifice; depozite deschise).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
7. Prezentare a muzeelor din Cluj-Napoca.	Prezentări realizate de studenți	
8. Vizită tematică la muzeele UBB (cel puțin la unul din această rețea)	Ghidaj și comentarii	
9. Protejarea patrimoniului mobil și imobil (legi de patrimoniu din Europa; conservarea siturilor arheologice)	Dezbateri pe baza bibliografiei	
10. Educația muzeală (tipuri de programe de educație muzeală; studii de caz).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
11. Management și marketing muzeal.	Dezbateri pe baza bibliografiei	
12. Muzee în aer liber. Muzeul „viu” (valorificarea turistică și muzeală a siturilor și monumentelor).	Dezbateri pe baza bibliografiei	
13. Prezentări de referate	Prezentări realizate de studenți	
14. Prezentări de referate	Prezentări realizate de studenți	

Bibliografie obligatorie (alături de cea pentru curs):

1. P. Boylan, V. Woolard, Comment gérer un musée: Manuel pratique (variante ENG. Running a museum. A practical handbook), 2006.
2. ICOM, Code de déontologie de l'ICOM pour les musées (variante ENG. ICOM code of ethics for museums), 2006.
3. ICOM Education 20, Museum and education, 2006.
4. ICOM Education 21, Museum education and adolescents, 2008.
5. K. Gibbs, M. Sani, J. Thompson, Lifelong learning in museums, Ferrara, 2006.
6. N. G. Kotler, P. Kotler, W. I. Kotler, Museum marketing and strategy, San Francisco, 2008.
7. I. Oprea et alii, Ghid de bune practici în protejarea și promovarea patrimoniului cultural rural, București, 2012.
8. R. Paardekooper, The History and Development of Archaeological Open-Air Museums in Europe. În: J. Reeves Flores, R. Paardekooper (eds.), Experiments. Past histories of experimental archaeology, Leiden 2014, 147-166
9. E. Pripon, H. Pop, O posibilă provocare pentru muzeografia contemporană românească: valorificarea expozițională a șantierelor arheologice preventive, la solicitarea finanțatorului, în Acta Musei Porolissensis, Zalău, 30, 2008, 595-610.
10. K. Talboys, Museum educator's handbook, Hants, 2005.

Bibliografie opțională:

1. I. C. Bucur, Tratat de etnomuzeologie, Sibiu, 2004.
2. C. Cleja Stoicescu, Sub semnul muzeului, București, 1983.
3. D.-M. Creangă, Bazele conservării științifice, Suceava, 2005.
4. B. Deloche, Régis Debray, Le musée virtuel, Paris, 2001.
5. A. Moldoveanu, Conservarea preventivă a bunurilor culturale, București, 1999.
6. I. C. Oprea, Transmuseographia, București, 2000.

Resurse on-line:

1. www.cimec.ro (<http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/>, <http://www.cimec.ro/Legislatie/Legislatie-culturala.html>, <http://clasate.cimec.ro/>)
2. <http://icom.museum/>
3. <https://www.europeana.eu/portal/ro>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul oferă o privire generală asupra fenomenului muzeal, clarifică rolul muzeelor în societate și permite obținerea unor cunoștințe de bază pentru munca în acest domeniu. Absolvenții pot să aplice cunoștințele obținute în orice fel de muzeu sau în alte instituții de cultură. În egală măsură, se pot îndrepta spre cercetare ori activități didactice de profil. Pentru cei care nu au această șansă, cunoștințele și deprinderile obținute (cultură, spirit de ordine și legalitate, cunoștințe despre evidență și conservare, discernământ în aprecierea valorilor etc.) pot primi prețuire în orice altă muncă.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea teoretică a problemelor și a acțiunilor specifice.	Examen scris, cu două probe: una de teorie și alta constând dintr-un caz concret.	60%
	Capacitatea de a găsi soluții adecvate pentru o problemă de muzeu.		
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar și la exercițiile practice.	Aportul la dezbateri și activitățile practice, prezentări.	40%
	Folosirea cu discernământ a datelor culese din bibliografie.		
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoștințe generale corecte, fără erori care ar compromite vreo activitate practică și fără a contraveni legislației în vigoare. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

